
Un sfert de veac de la redeschiderea pieței valutare în România

Mugur Isărescu

Guvernator

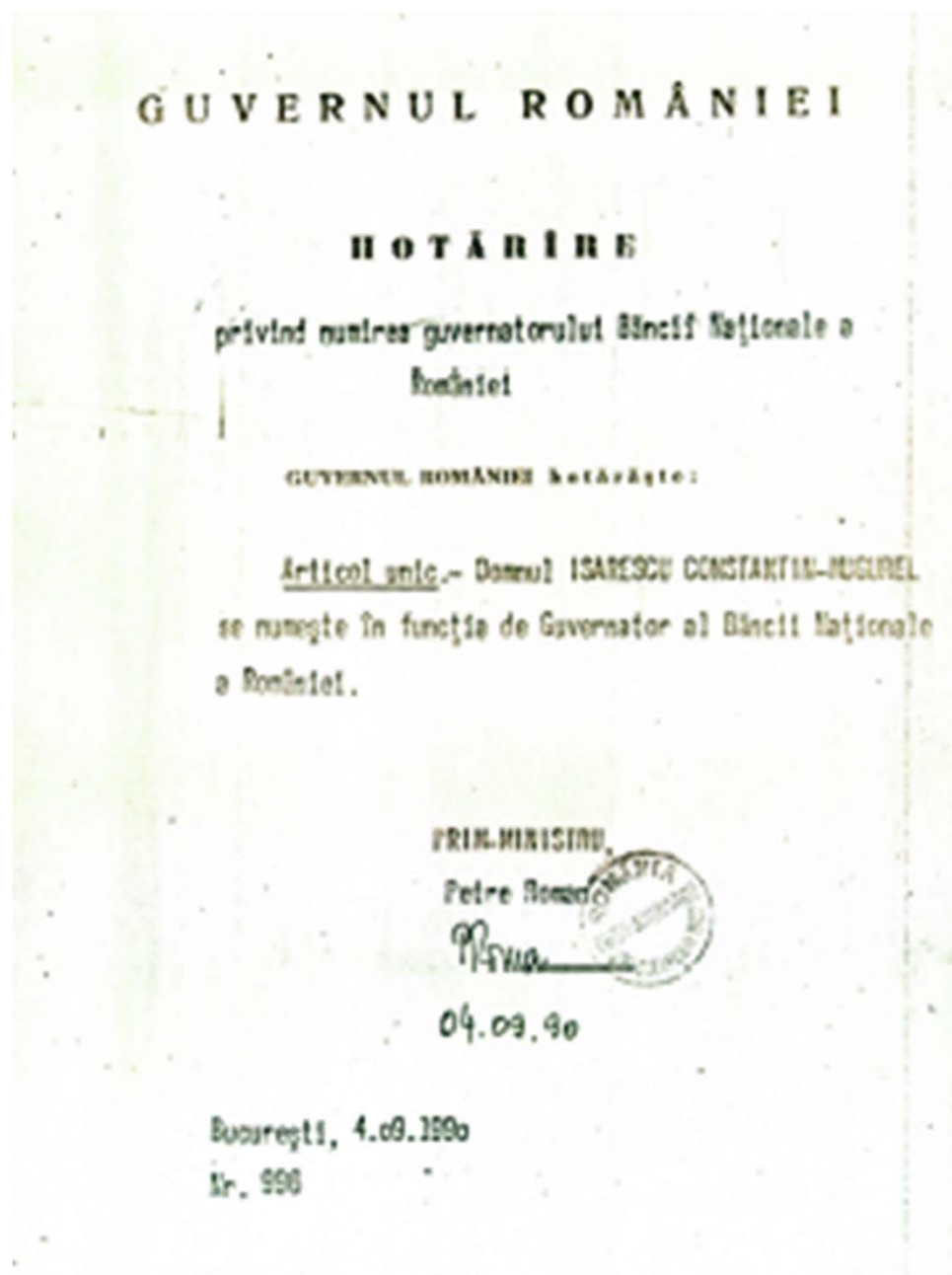
25 Februarie 2016

Totul a început cu legile inițiate în 1990 de Guvernul Petre Roman

Și cu numirea conducerii BNR

04.09.1990

A urmat apoi investiția acestei conduceri...

...de către reprezentantul Guvernului

Dr. Mugur Constantin Isărescu
Guvernatorul Băncii Naționale a României,
Președintele Consiliului de administrație
Născut la data de 1.08.1949, în comuna Drăgănești, jud. Vâlcea
Absolvent al Facultății de Comerț Exterior, A.S.E. București, promoția 1971
Doctor în Științe Economice, București, 1989

Corneliu Croitoru
viceguvernator,
membru al Consiliului de
administrație
Născut la data de
12.05.1934 în comuna
Brătești, jud. Bacău
Absolvent al Facultății
Finanțe și Credit, I.S.E.P.
București, promoția 1957

Vladimir Sauru
viceguvernator, membru al
Consiliului de administrație
Născut la data de
29.05.1951 în București
Absolvent al Facultății de
Comerț Exterior, A.S.E.
București,
promoția 1974

Emil Ista Ghizari
Prim-viceguvernator, vicepreședinte al Consiliului de administrație
Născut la data de 17.09.1951 în orașul Covanța
Absolvent al Facultății Financiar și Contabilitate, A.S.E. București, promoția 1978

Prof.dr. Constantin Ionescu
membru al Consiliului de
administrație
Născut la data de
24.03.1922 în comuna
Măldărești, jud. Vâlcea
Absolvent al Facultății de
Filozofie, București,
promoția 1946
Doctor în Științe
Economice, București,
1973

Lector dr. Lucian Ionescu
membru al Consiliului de
administrație
Născut la data de
29.05.1947 în București
Absolvent al Facultății de
Comerț Exterior, A.S.E.
București, promoția 1970
Doctor în Științe
Economice,
București, 1976

Prof. dr. Costin C. Karișescu
membru al Consiliului de administrație
Născut la data de 25.05.1908 în București
Absolvent al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale
și al Facultății de Drept, promoția 1930
Doctor în Științe Economice și Filozofice, Berlin, 1934

Conf.dr. Silvia Cerna
membru al Consiliului de
administrație
Născut la data de 23.01.1950 în
comuna Vărnă, jud. Timiș
Absolvent al Facultății de
Științe Economice, Timișoara,
promoția 1973
Doctor în Științe Economice la
Universitatea Al.I.Cuza
Iai, 1983

Filip Lungoci
membru al Consiliului de
administrație
Născut la data de 14.10.1933 în
comuna Horodnic, jud. Suceava
Absolvent al Facultății Financiar
și Credit, I.S.E.P. București,
promoția 1956

Primul Consiliu de administrație al BNR

Prima conferință de presă

Sala de Consiliu, 1990

Lansarea primei licitații a fost rodul efortului mai multor entuziaști de la acea vreme din conducerea BNR, din câteva direcții de specialitate și cu sprijinul asistenței tehnice de la FMI și de la Banca Belgiei

Conducerea BNR numește prima comisie de licitație valutară

1. D-na Brebenel Niculina - reprezentanta Băncii Naționale a României și președinta Comisiei de determinare a cursului de echilibru (care va putea fi înlocuită de dl. Orăscu Alexandru)
2. Dl.Danielopolu Gheorghe - secretarul Comisiei de determinare a cursului de echilibru (care va putea fi înlocuit de dl.Orăscu Alexandru)
3. Dl.Drăgan Mircea - din partea Băncii Comerciale Române S.A.
4. Dl.Erenia Nicolae - din partea Băncii de Credit Cooperatist - BANKCOOP S.A.
5. Dl.Istrate Liviu - din partea Băncii Române pentru Dezvoltare S.A.
6. Dl.Miu Doru - din partea AGROBANK S.A. (care va putea fi înlocuit de dl.Batagui A.)
7. Dl.Moisius Cătălin - din partea Băncii Române de Comerț Exterior
8. Dl.Patrubani Nicolae - din partea Băncii pentru Mică Industrie și Liberă Inițiativă
9. Dl.Grigoriu Adrian - cotator din cadrul Băncii Naționale a României
10. D-na Nanea Magdalena - cotator din cadrul Băncii Naționale a României (care va putea fi înlocuită de dl. Orăscu Alexandru)

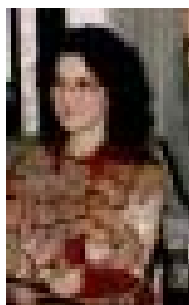
Ordinul Guvernatorului nr.104/18 februarie 1991

Prima licitație

O imagine istorică : prima zi a licitației valutare de la București (18 februarie 1991)
Foto : LIVIU MANECAN

“Actorii” din acea perioadă,
inclusiv reprezentantul Băncii Belgiei (Herman Bussers)

Prima cameră de dealing...

... abia după câțiva ani, un dealing modern...

Presă vremii a relatat pe larg evenimentul

La București s-a deschis piața valutară

Un mare pas spre convertibilitatea leului

— Interviu cu dl MUGUR ISĂRESCU,
guvernatorul Băncii Naționale —

— Domnule guvernator, s-a deschis piața valutară. Ce reprezintă acest moment ?

— Un mare pas spre convertibilitatea leului. Punctul de pornire îl constituie faptul că, în prezent, agenții economici au posibilitatea să rețină 50 la sută din contravaloarea exporturilor. Aceste sume sînt depozitate în conturile în valută deschise la băncile autorizate. Prin organizarea de licitații valutare, exportatorii își pot valorifica disponibilitățile, vinzîndu-le la cursul pieței.

— Altfel decît cel oficial ?

— Bineînțeles. Va fi un curs mai avantajos (pentru exportatori), stabilit în raport cu cererea și oferta.

— Sînt zvonuri că, încă înainte de 18 februarie, data oficială a deschiderii licitațiilor, Banca Națională ar fi organizat o „avanpremieră”, cumpărînd mari cantități de valută la un preț mult mai mare decît cel de la „bursa neagră”: 265 lei un dolar.

ADRIAN VASILESCU

(Continuare în pag. a 2-a)

● Ieri, la București, s-a deschis piața valutară. Evenimentul a trezit un larg interes. Cursul de echilibru al zilei, la care „s-au împădat” cele mai multe cereri și oferte, a fost de 200 lei pentru un dolar. După desfășurarea licitației, în jurul cursului de echilibru au avut loc schimburi valutare între bănci. Au fost autorizate pentru a efectua astfel de operațiuni: Banca Română de Comerț Exterior, Banca Comercială a României, Banca pentru Dezvoltare, Agrobanc, Banccoop, Banca pentru Industrie Mică.

Prima licitație

EVENIMENT

Prima licitație valutară interbancară

Luni, 18 februarie 1991, a avut loc prima ședință de licitație valutară interbancară. Licitatiile și piața valutară din București au fost organizate de Banca Națională a României.

Au participat la licitație următoarele bănci comerciale: Banca Comercială Română; Banca Română de Comerț Exterior; Banca Română pentru Dezvoltare; Banca Agricolă (Agro Bank); Banca pentru Mică Industrie și Liberă Inițiativă (Mind Bank); Banca de Credit Cooperatist (Bank Coop).

Băncile autorizate vor putea acționa în nume și pe cont propriu sau în contul clienților lor, care au cont deschis la respectivele bănci.

În această primă fază de organizare a pieței valutare în România, ținându-se cont de stadiul în care se află reforma economică în țara noastră, băncile acceptă ordine de vânzare și de cumpărare de valută numai de la agenții economici, persoane juridice române. B.N.R. studiază însă posibilitatea ca într-un viitor apropiat să extindă numărul și categoriile de participanți la piața valutară românească.

Ziua bancară începe la ora 12,00, după încheierea ședinței de licitație și durează până la ora 12,00, ziua următoare.

Conform dispozițiilor în vigoare privind regimul valutar în România, cursul stabilit pe piața valutară funcționează paralel cu cel oficial de 35 lei per \$ S.U.A.

La încheierea primei ședințe de licitație valutară interbancară cursul de echilibru a fost stabilit, în funcție de cerere și ofertă, la nivelul de 200 lei pentru un dolar S.U.A.

Cristina CIRLAN

Primul pas spre convertibilitate

LICITAȚIILE VALUTARE

Drum liber spre convertibilitatea leului!

„Practic, odată cu organizarea de licitații valutare s-a deschis drumul spre convertibilitatea leului“. Cu aceste cuvinte și-a început alocuțiunea domnul Mugur Isărescu — guvernatorul Băncii Naționale a României la conferința organizată pentru ziariști la sediul băncii. Dacă acest drum va fi lung sau scurt aceasta depinde atât de sistemul bancar, cât și de evoluția în continuare a economiei, a adăugat domnia sa.

Modul de abordare a convertibilității leului a fost apreciat drept agresiv, dar cel mai oportun în situația economică actuală. Dacă hambarele ar fi pline și am avea atât argint încât să batem monede, problema convertibilității ar fi ca și rezolvată. De aceea s-a ales în locul unei stări contemplative, de așteptare, o atitudine de provocare a acestui moment și

fi limitate, de exemplu, ieșirile de capital propriu-zise, pentru că aceasta într-o țară săracă nu are sens.

Piața valutară își desfășoară activitatea, ca orice piață, pe baza jocului cerere-ofertă. Astfel că nu se poate calcula în mod absolut corect cursul real al leului. Oscilațiile de curs valutar sînt foarte sensibile. Un singur zvon poate duce la fluctuații de amplasare în sus sau în jos. Piața din prima zi a fost apreciată drept foarte bună.

Domnul guvernator a insistat asupra necesității înțelegerii mecanismului pieței valutare, a regulilor și jocurilor ei, în primul rînd de către agenții economici, dar și de către populație, pentru a micșora temerile legate de această practică nouă.

În ceea ce privește organizarea licitațiilor, există un program computerizat de stabilire

deschis și piața interbancară. În activitatea desfășurată de exportatori, aceștia cedează Băncii Naționale 50 la sută din valuta obținută la cursul de 33

Cristina CIRLAN

(Continuare în pag. a II-a)

nomici,
de valută
prin însă
a societă
regilor
în funcț
tății pr
importu
„Arbitr
aproba
comer
să în
care
credi
portu
expo
tru
dit.
libe
age
rar
de
lo
d
f
i

Prima cotație

1 dolar = 200 lei, după prima zi de licitații valutare

Ieri, 18 februarie 1991, la sediul Băncii Naționale a României, a avut loc prima ședință de licitație valutară inter-bancară. Cursul de echilibru stabilit în funcție de cerere și ofertă a fost de 200 de lei pentru un dolar SUA. Conform dispozițiilor legale în vigoare, privind regimul valutar în țara noastră, cursul stabilit pe piața valutară funcționează paralel cu cursul oficial de 35 lei pentru un dolar SUA. La licitație au participat următoarele bănci comerciale autorizate: Banca Comercială Română, Banca Română de Comerț Exterior, Banca Română pentru Dezvoltare, Agrobank, Mind Bank, Bank Coop.

În această primă etapă de organizare a pieței valutare din România, băncile acceptă ordine de vânzare și de cumpărare de valută numai de la agenții economici persoane juridice române. (Pentru viitor, BNR studiază posibilitatea extinderii numărului și categoriilor de participanți).

LIANA SIMION

Primele declarații

Interviu acordat ziarului "Bursa" de către domnul

MUGUR ISARESCU

**Guvernatorul Băncii Naționale
a României**

Rep.: Guvernul României aplică un larg program de reformă economică, în vederea transformării rapide a României într-o țară cu economie orientată spre piață. Care este rolul Băncii Naționale în cadrul acestui proces?

DI. M.I.: Scopul esențial al BNR constă în asigurarea sănătății monetare și a controlului inflației, adică, sănătatea economică a României. Acest deziderat nu poate fi îndeplinit fără corelarea economiei naționale cu cea mondială, către o stare de echilibru, stare care se traduce prin prețuri de echilibru.

- Opțiunea noastră este ca aceste prețuri de echilibru să fie stabilite "la fațasă" - în limbaj bursier - adică, în cursul unei creșteri, perspectivei mai ușor de suportat de către populație. Această alegere include creșterea diferențiată a salariilor - măsură stimulantă ignorată de vechiul regim - dar și o restructurare economică absolut necesară pentru asigurarea performanței. Simpla spus, eliberării, de exemplu, esențialei de 50% de forță de muncă a unei întreprinderi, automat devine posibilă creșterea salariilor celor angajați cu 30%. Dar, aceasta mai înseamnă și că acei care sînt "eliberați" sînt oameni, care trebuie să-și găsească o activitate rentabilă.

Revenind la principiul macroeconomic, ajustarea se va face "în sus". Prețurile de piață la 1 noiembrie 1990 ar fi justificat un curs de echilibru de 50-60 lei=1\$, raport nefuncțional, stabil prin-o simplă medie aritmetică, între prețurile interne și cele externe, acoperind o piață extrem de largă de bunuri și servicii. De pildă, raporturile de preț la hoteluri - porneau de la 1 leu=1\$, ajungînd la 200 lei=1\$ - la produsele electrocasnice și chiar 300 lei=1\$, la "personal computers".

Faptul că într-o asemenea situație media este de 50-60 lei=1\$, este fără semnificație.

Rep.: Într-un grup de experți, cineva a avansat prevederea că la sfîrșitul anului 1991, 1\$ va fi egal cu 1000 de lei.

DI. M.I.: Nu, imposibil, aceasta înseamnă hiperinflație. Noi deosebim trei tipuri de inflație, sub această concepție am negociat cu Fondul Monetar Internațional (FMI) și aceasta este părerea mea:

1. - inflația de "jump" (saltul prețurilor), pe care eu o numesc "inflație corectivă";

2. "Underlying inflation": inflația se manifestă de la momentul în care prețurile sînt scăpate de sub control, în urma liberalizării și pînă la momentul în care pîrghiile macroeconomice intră în funcțiune reglementîndu-le;

3. - hiperinflația, adică "inflația de spirală", între salarii și prețuri.

Primul tip de inflație este necesar, al doilea tip este ineluctabil și trebuie ținut la un nivel scăzut, în timp ce hiperinflația va fi cu siguranță evitată, dacă ne îndeplinim programul.

Astfel, inflația corectivă este necesară pentru ca prețurile ținute artificial scăzute - să poată reflecta valoarea "de piață" a bunurilor și serviciilor tranzacționate. Este însă necesar ca, în urma acestui "jump" (salt), să fie aplicată restructurarea economică și de asemenea, o liberalizare a salariilor, între anumite limite, care să-lăsa permită "îngurubarea spiralei inflaționiste". Astfel, așa numitul "fond de salarii" va suporta o taxă punitivă, fond care, oricum, va fi conectat la producție. Salariile vor fi stabilite colectiv, pentru obținerea unei libertăți de manevră, dar și îndrăgii, pe o anumită scală urmîrind menținerea unor raporturi sociale de echilibru.

După calculele noastre și cele ale FMI, în octombrie 1991 prețurile vor ajunge la 236-260% față de perioada similară din 1990, proporție rezultînd din "inflația de ajustare". Repet, aceasta este o inflație absolut necesară tranziției către economia de piață.

Rep.: Care sînt instrumentele care vă stau la îndemînă pentru a controla cel de-al doilea tip de inflație?

DI. M.I.: Pentru controlul deplin al inflației declanșate de liberalizarea prețurilor, este necesar să deții piese ca, de pildă, existența concurenței. La îndemîna noastră rămîne politica monetară și fiscală. De altfel, FMI măsoară inflația prin creșterea masei monetare, ceea ce este corect - și nu luînd în considerare creșterea prețurilor, care cuprinde și ajustrii.

Inflația poate fi controlată prin cea de-a doua componentă a sa, care este creșterea economică. Angajamentul nostru față de FMI este ca masa monetară să nu atingă nivelul de creștere de 15%.

Rep.: Ce poziție aveți în privința unei stabilizări?

DI. M.I.: Programul pe care îl aplicăm este preferabil unei stabilizări: zădă și lîrce italiene nu multe zerouri și totuși polonezi și cei din peninsula operează cu ele fără mari probleme. Pe de altă parte, nu ne stau la îndemînă criterii obiective pentru stabilizare: există bătrîni, care și-au strîns 20-30 mii de lei și bănușii care au cheltuit sute de mii de lei, investindu-i în bunuri. Pe cine învin prin-o stabilizare? Și apoi, la ce nivel ne oprim? la 70 suia, la două, sau mai multe sute de mii de lei?

Problema pieței de speulă, a "bursei negre", este mai degrabă o problemă penală și fiscală, întrucît tranzacțiile operate pe aceste căi ar trebui impozitate.

Interviu consemnat de MAKE

**"CIPROM" S.A. PLOIEȘTI vă oferă execuție
promtă și în condiții de calitate superioară
în domeniile:**

- conducte de transport fluide, inclusiv conducte submarine
- instalații și lucrări de suprafață specifice industriei extractive și prelucrătoare de țevi și gaze;
- montaje și echipări de platforme marine de foraj și extracție a țevii și gazelor.
- construcții industriale și civile;
- drumuri și lucrări de artă aferente;
- campamente modulate transportabile cu largă posibilități de utilizare, complex echipate;
- barăci, confecții și prefabricate metalice;
- fabricație de scule, dispozitive și instalații specifice activității de construcții-montaj.

Într-un cuvînt, tot ce își poate dori un investitor este să apeleze la serviciile "CIPROM" S.A. PLOIEȘTI, str. 23 August nr. 23, cod 2000

Telefon: prefix 971, 42723, 42725, 41851

Telex: 019235

Primele probleme de comunicare și explicațiile necesare

OMUL SĂPTĂMÎNII

Cu gîndul la rata de schimb a dolarului

Teoretic, am simbăta și duminica liberă, ca orice cetățean al României după revoluție. Dar dină acum, pentru mine sfîrșitul de săptămînă nu a însemnat cîntec, joc și voie bună. Desigur, nu sînt singurul.

Aproape toate week-end-urile le-am trăit tot la Banca Națională, sau în activități legate de Bancă. Excepțiile au fost rare încît am „reusit” să nu mă mai obișnuiesc cu ele.

Recunosc că nu este deloc bine. După ultimul interviu televizat fetița mea, Lăcrimioara, mi-a spus: „Tati, eu nu am înțeles nimic din ceea ce ai spus. Am înțeles cel mult că o să fie inflație”. „Bine” — i-am răspuns — „dar eu nu am spus asta. Am spus că noi ne vom lupta să combatem inflația, dar o creștere corectivă a prețurilor este necesară”. Mi-a răspuns foarte tranșant: „Nu știu ce ai vrut să spui, dar eu îți spun ce am înțeles”.

Oricît mi-a fost de greu, am realizat că a fost un eșec de comunicare din partea mea, intrucît, la vîrsta ei de aproape 16 ani, este foarte avidă în a afla și înțelege ceea ce se petrece în jurul ei. În plus, soția mi-a confirmat — într-adevăr, cu mai multă delicatețe — că nu s-a înțeles mare lucru, totul pîrînd presat de timp și într-un limbaj păsăresc. Pînă și cel mic, Costin (3 ani și jumătate) mi-a reproșat în exprimarea lui pitorească: „la cine vorbeai tu acolo?”

La Banca Națională sîntem cu siguranță presați de timp. Trebuie să ne mișcăm repede (și am făcut-o!), dar în grabă se pot strecura erori, unele dintre ele serioase, mai ales din lipsa timpului pentru a comunica relaxat cu ceilalți.

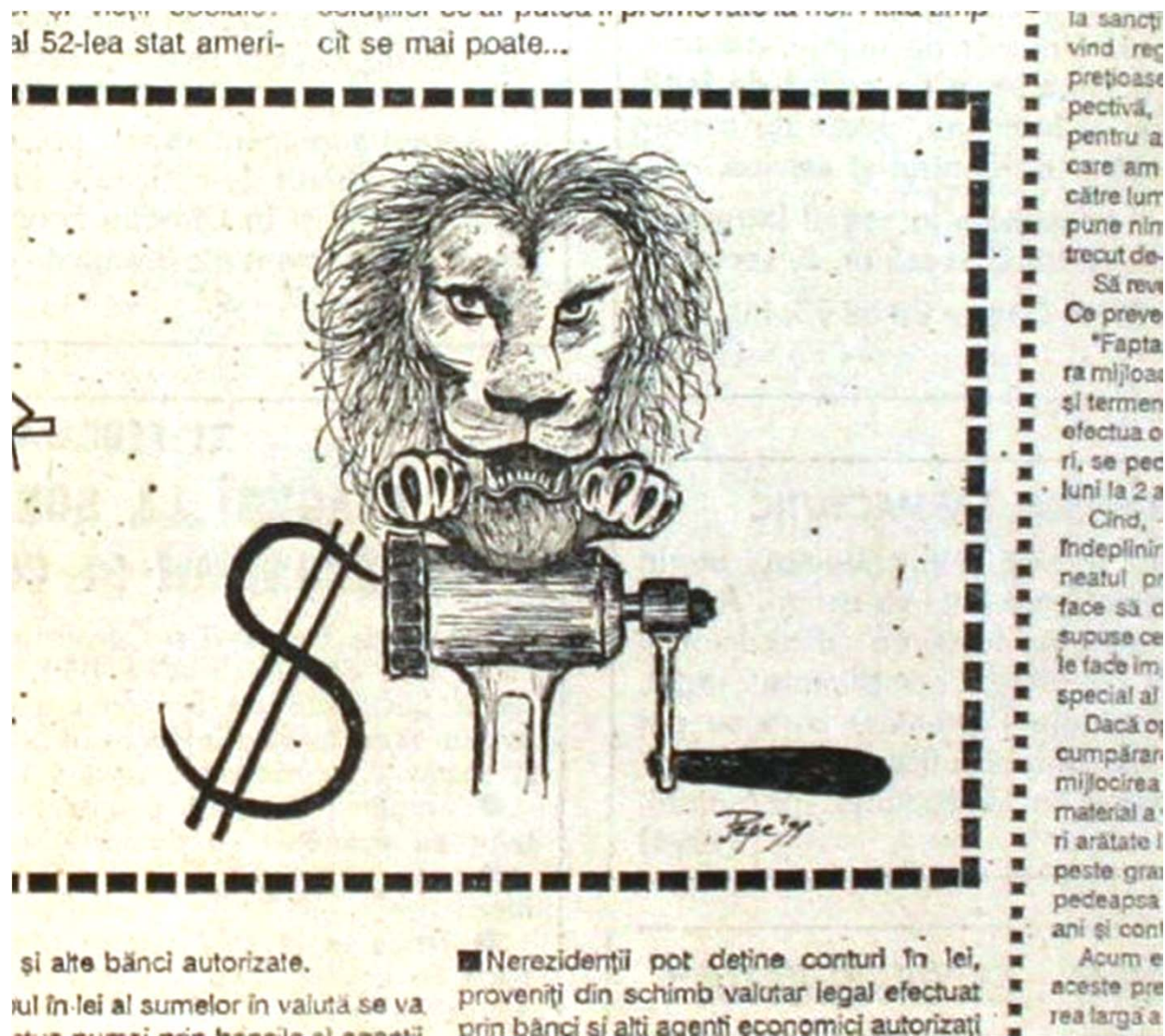
Cred că este unul din marile pericole la care sîntem supuși. În grabă și tensiune nu putem comunica cum se cuvine și nu avem șanse să ne înțelegem.

Acum, pentru că reforma bancară s-a conturat și am reușit să deschidem piața valutară, îmi propun să-mi petrec mai relaxat sfîrșitul de săptămînă, cu familia și prietenii. Să reușesc să-mi revăd părinții și orașul natal. Și să comunic cu ceilalți în limbajul nostru normal (pe care parcă l-am uitat) și nu în... termeni bancari.

Mugur ISĂRESCU
guvernatorul Băncii Naționale

Primele caricaturi

Primele comparații

Atunci ... acum

1991 - 2016

	1991	2016
Rata medie a dobânzii BNR (% p.a.)	18	1,75
Rata medie a inflației (%)	170	-0,8
Rezerva valutară (mil. dolari SUA)	54	34 587
Rezerva de aur (tone)	<i>cca. 70</i>	103,7
(mil. dolari SUA)	<i>cca. 800</i>	<i>cca. 3 700</i>
Participanți piață valutară (nr. bănci)	6	37

Atunci ... acum

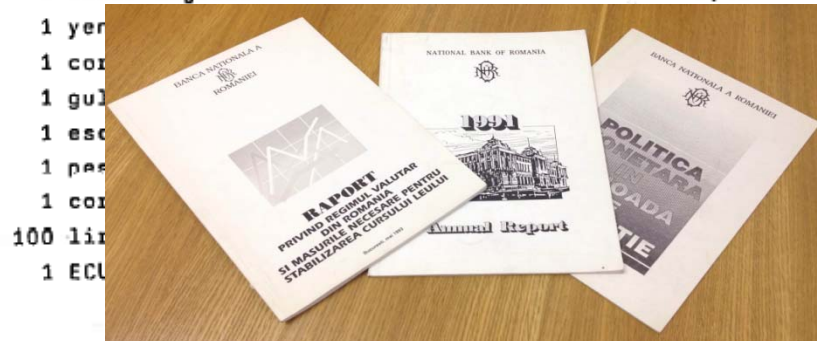
1991 - 2016

LISTA CURSURILOR DE SCHIMB DE CEDARE

pe data de 11.11.1991

Curs in lei

1 dolar S.U.A.	180,00
1 lira sterlina	319,77
1 dolar australian	141,16
1 siling austriac	15,64
1 franc belgian-luxemburghez	5,34
1 dolar canadian	160,52
1 coroana daneza	28,38
1 franc elvetian	124,70
1 marca finlandeza	45,15
1 franc francez	32,21
1 marca R.F.G.	110,12
100 drahme grecesti	97,48
1 rupie indiana	6,96
-1 lira irlandeza	294,34
100 lire italiene	14,67
1 dinar iugoslav	8,42

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BNR

Politică monetară

Stabilitate financiară

Supraveghere

Sisteme de plăți

Monede și bancnote

Cursul de schimb

Leu (RON)

		17 feb. 2016	18 feb. 2016	19 feb. 2016	22 feb. 2016	23 feb. 2016	
	Dolarul australian	AUD	2,8596	2,8672	2,8578	2,9110	2,9415
	Leva bulgărească	BGN	2,2796	2,2788	2,2833	2,2892	2,2862
	Dolarul canadian	CAD	2,8975	2,9252	2,9184	2,9388	2,9538
	Francul elvețian	CHF	4,0412	4,0336	4,0457	4,0682	4,0864
	Coroana cehă	CZK	0,1649	0,1649	0,1651	0,1656	0,1653
	Coroana daneză	DKK	0,5973	0,5972	0,5983	0,6000	0,5993
	Lira egipteană	EGP	0,5117	0,5116	0,5138	0,5167	0,5186
	Euro	EUR	4,4585	4,4569	4,4658	4,4773	4,4715
	Lira sterlină	GBP	5,7388	5,7375	5,7553	5,7350	5,7232

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

100 Forinți

100 Yen jap

Leul moldo

Coroana no

Zlotul polon

Rubla ruse

Coroana su

Lira turceas

Dolarul am

Indicatori monetari - Ianuarie 2016

Bolșeviz de plăți și datorii externe - decembrie 2015

DATA REZULTAT

CURSELE DE SCHIMB

ACCIDENTE FRECVENT

CALENDAR

SOCIAL MEDIA

Aşa s-au pus bazele
pieţei valutare
funcţionale de astăzi....
Vă mulţumesc tuturor
celor care aţi contribuit
la această istorie!